

SOKOLSKI GLASNIK

1924.

6.

V Ljubljani, dne 31. marta 1924.

Sečam se vremena, kad politički i drugi vanskolski listovi o Sokolstvu uopće nisu pisali, ako nisu slučajno registrirali koji veći slet, koju celitnu maskeradu ili štogod slična. O sokolskoj ideji nisu pisali, premda nam je tada bila pomoć od strane dnevne štampe potrebitija nego sada, jer svojih publikacija nismo imali. Ni prave propagande za Sokolstvo nisu pravili.

U tom pogledu smo danas prilično na boljem. Ali još uvek pitanje pisanja o Sokolstvu i propagande u vanskolskim listovima nije rešeno; često se također događa, da ovaj ili onaj list piše o Sokolstvu tako, kako nam nije drago. Velika krivnja za to pogađa nas same.

Samo po sebi se razume, da mi vanskolskim listovima ne možemo narediti, što da pišu o nama, a što da ne pišu. A ni molbama se u tom slučaju ne postizava mnogo uspeha, jer urednici tih listova imaju pred sobom pre svega svoj vlastiti interes, više puta pogreše i u najboljoj veri — a pisati o Sokolstvu tako, kako bismo mi želeli, ne znaju, jer se Sokolstvom ne bave toliko, da bi mogli imati uviđaj u naša pitanja i pregled našeg delovanja. Predbacivanja u tom pogledu bila bi nepravedna.

Mesto toga pak moramo gledati, da sami pišemo o našim pitanjima u listovima, koji su Sokolstvu skloni.

Ponegde je to već provedeno i novine donose vesti o Sokolstvu redovito i u takvom obliku, da nam to služi za informaciju, za propagandu i pobudu. Sve priznanje tim novinama, a priznanje i onima, koji se stalno brinu za te sokolske rubrike. Treba da se organizira ovakvo izveštavanje kod svih listova, koji su nam skloni.

Za to se moraju brinuti župe i društva. Starešinstva župâ i društveni odbori neka stupe u doticaj s uredništvima spomenutih listova, da se uredništva i tamo gde sokolska ideja nije još dovoljno poznata, zainteresiraju za naš pokret. Onda treba u sporazumu s uredništvima naći ljude, koji će izveštavati onako, kako to traže vreme i prilike. U tu svrhu odredimo kod društava pojedine izvestitelje, a kod župa novinske ili propagandne odseke, koji sakupljaju materijal iz pojedinih društava i davaju pojedinim novinama izveštaje, u koliko je to potrebno. Mnogo bolje pak je, da s uredništvima stoje u dodiru društva sama i župe napose.

Za pojedine novine neka društva i odseci kod župa odrede ljude, koji su tim novinama, odnosno njihovim uredništvima najbliži.

Na taj će se način moći postići, da će sve nama sklone novine donositi izveštaje o našem delovanju i sudelovati u propagandi i širenju sokolske misli. Na taj će se način moći postići i to, da se naročito u političkim novinama neće pojavljivati vesti, koje loše utiču na miran razvoj sokolskog delovanja.

To je od neizmerne važnosti za našu sokolsku stvar, i čim više to pospešimo i raširimo, tim više koristi će od toga imati Sokolstvo i — posve naravno — naš narod. A kako je naše nastojanje namenjeno čitavom narodu, tako je čitav narod pozvan da sudeluje. Za to pak sudelovanje moramo dati priliku mi Sokoli a i rada se moramo latiti uspred svih drugih mi sami.

Na to nas poziva dužnost sokolska — dakle na posao!

M. A—E.

V. glavna skupščina Jugoslovenskega sokolskega saveza

se je izvršila dne 23. marca t. l. v Ljubljani. Navzočnih je bilo pri skupščini 14 članov starešinstva JSS. in 80 delegatov, ki so zastopali 22 žup. Zasedanje sta vodila menjaje namestnika staroste brata Paunković in Gangl.

Skupščino je nagovoril brat nam. staroste Gangl tako-le:

Bratje in sestre! Izza I. sokolskega sabora leta 1919. v Novem Sadu, ki je položil temelje ujedinjenju Sokolstva v naši domovini, je današnja glavna skupščina JSS. po redu peta. Za Mariborom, Osijekom, Zagrebom in Beogradom je prvokrat na vrsti Ljubljana, ki vas skupščinarje pozdravlja v svoji sredi. Njen pozdrav je danes tih in miren, brez vsakega hrupnega navdušenja, kakor to pristojna našemu notranjemu delu, ki ima nalogo, da položimo račun o preteklosti in pogledamo z jasnimi očmi v bodočnost. Bodite mi, bratje in sestre skupščinarji, srčno in bratski pozdravljeni! Prepričan sem, da boste v polni meri zadostili naročilom in nalogam, ki so vam jih naložile vaše župe. Pred očmi vam bodi resnost razpravnih predmetov, odločujoča pri sklepanju pa bodi razsodnost vaše zrelosti in vaše sokolske zavesti.

Smatram za svojo prvo dolžnost, da se spoštljivo in ponosno s pozdravno besedo spominjam našega kraljevega brata Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Sokoli, junaki njegovega slavnega rodu so živeli, delali, trpeli in se borili za blagor domovine in za srečo naroda. Spasili so nas sovražnikov in nam otrokom ene in iste ljubljene matere domovine zgradili skupni dom. Tudi mi Sokoli delamo za nravno in telesno vzgojo sinov in hčera svoje očetnjave za ureditev notranjih razmer, za razmah, razvoj in procvit moralnih in materialnih moči svojega ljudstva, ker hočemo, da bivaj na lepi zemlji lep narod, stremeč neprestano k sokolskim vzorom in k sokolskim krepostim dobrote, lepote in resnice! Vsemu našemu prizadevanju, hotenju in življenju bodi suprema lex — najvišji zakon — blaginja, moč in slava domovine!

Predlagam, da pošljemo s skupščine tole brzojavko:

«Njega Veličanstvu kralju Aleksandru I., Beograd.

Današnja glavna skupščina Jugoslovenskega sokolskega saveza, zborujoča v Ljubljani, kjer je potekla zibelka Sokolstva na slovanskem jugu, pošilja Vašemu Veličanstvu vdane in iskrene sokolske pozdrave! Naj živi naš kraljevi sokolski brat! Naj živi slavni in junaški rod Karadjordjevičev! Zdravo!

Predsedstvo skupščine: namestniki staroste: dr. Car, Paunković, Gangl. »
Iz vašega pritrjevanja sklepam, bratje in sestre, da se pridružujete s polno dušo temu brzojavu.

S tega zborovanja pa lete naše misli tudi v zlato matuško Prago, v slovansko Meko, in se ustavljalo ob veličini moza, ki ga je bratski češko-slovaški narod obdal s sijajnim plamenom svoje globoke in resnične ljubezni. Ta mož je brat Masaryk, prezident ČSR. Gledamo na njegova dela z občudovanjem in hvaležnostjo in mu pošiljamo vroče pozdrave.

Predlagam v sprejem tole brzojavko:

«Prezident Československe republike Masaryk, Praga.

Ponovno poudarjajoč, da spajajo češkoslovenski in jugoslovenski narod najtrdnjše vezi bratstva in zvestobe, pošilja današnja glavna skupščina Jugoslovenskega sokolskega saveza, vršeča se v Ljubljani, najodličnejšemu sinu bratske češkoslovenske zemlje, slavnemu in velikemu sokolskemu bratu prezidentu Masaryku iskrene bratske pozdrave! Na zdar! Zdravò!

Predsedstvo skupščine: namestniki staroste: dr. Car, Paunković, Gangl. »

Naše skupščine bi se moral udeležiti v imenu bratske ČOS. naš ljubi brat Štepanek. Včeraj nam je poslal brzojavno obvestilo, da je obbolelost zaprečila njegov odhod. Našo skupščino pozdravlja. Temu pozdravu se odzivljamo s tem, da pošiljamo v Prago ta-le pozdrav:

«Češkoslovenska Obec Sokolska, Praga.

Bratom in sestram na slovanskem severu, ki ste spočeli, proširili in utrdili sokolsko idejo po vsem slovanskem svetu in po njega otočjih med tujimi narodi, pošiljamo z glavne skupščine Jugoslovenskega sokolskega saveza, vršeče se danes v Ljubljani, prisrčne bratske pozdrave! Skupno z Vami hočemo ob Vaših zgledih sokolske vztrajnosti in z Vašo bratsko pomočjo svojemu narodu in vsemu Slovanstvu utrditi pota vsestranskega napredka in svobode. Naj živi slovanska vzajemnost v znamenju dragocene Tyrševe dediščine! Živeli, bratje in sestre Čehoslovaki! Na zdar! Zdravo!

Predsedstvo skupščine: dr. Car, Paunković, Gangl.»

Spominjam se nekaterih bratov, ki so v preteklem letu slavili različne jubileje, bodisi z ozirom na starost, bodisi z ozirom na delo v Sokolstvu. Predvsem imam v mislih dosedanjega načelnika JSS. brata dr. Murnika, ki je slavil 30letnico svojega sokolskega dela in ki pojutrišnjem završi 50letnico svojega življenja. Brata dr. Murnika, tega pesnika sokolske telovadbe in neumornega našega tehničnega delavca, pozdravljam ob tem njegovem jubileju s tega mesta. Spominjam se brata Šulceja, ki je praznoval 30letnico svojega sokolskega delovanja in 50letnico svojega življenja. Tudi temu bratu naš sokolski pozdrav. Spominjam se brata Vojinovića, ki ima za seboj že 25letnico svojega sokolskega dela. Tudi njemu bodi v pozdrav in čestitko izrečen bratski zdravo! Končno se spominjam našega finančnega ministra brata Kajzelja, ki je pred mesecem dni završil 50 let v sokolskem delu bogatega življenja. — Zahvaljujem se ob tej priliki tudi našemu jugoslovenskemu časopisju, ki nam je bilo vedno rade volje v pomoč in podporo, in ga pozivljam, da tudi v bodoče ohrani Sokolstvu zvestobo in podporo.

Bratje in sestre! Naše misli in naša srca plovejo tudi danes preko naših državnih mej, do tja, kamor nam kažejo bleskovito pot ptiči sokoli z razpetimi krili na sokolskih praporih — med naše brate in sestre v neodrešeni domovini! Ta zemlja z vsemi bolečinami in z vsem velikim svojim hrepenjem živi v naših dušah. Ona je vekomaj naša, kakor smo mi vekomaj njeni! Njej veljaj moč sokolskih mišic, njej naj žari ogenj naših src! Ona nam je iz dneva v dan prva in zadnja misel, dokler se pod trožarnimi prameni sokolskih praporov ne združi ves naš narod v skupni svobodni domovini! Treba nam je samo velike, požrtvovalne ljubezni, ki zmaguje vse težave in zapreke in ki je pripravljena na vsako žrtev. Tem bratom in sestram pošiljam s tega mesta v imenu nas vseh viharni bratski Zdravo!

In sedaj se lotimo dela s plemenitimi nameni in z jasno načrtanimi smotri pred seboj! Poklic sokolskega življenja je velik, kot solnce čisto in kot resnica večna. Naša pot je pot poštenega odkritega dela, ki je in mora ostati za posameznika nesebično, za skupnost pa pozitivno ustvarjajoče. Ne prosimo nikogar pomoči, ker bi to značilo slabost, pričakujemo pa, da se nam z delom in ljubeznijo pridruži vsak, ki ljubi svoj narod s čistim srcem in značajno voljo. Imejmo v mislih dejstvo, da je v naši domovini Sokolstvo edina institucija, kjer se lahko udejstvuje vsak v službi naroda in domovine na temelju bratstva in enakosti in v pravcu socialne pravičnosti!

Iz poročil boste z lahkoto posneli velike naloge, ki nas čakajo v tem letu. Pred nami je pokrajinski zlet v Sarajevu in II. sokolski sabor v Zagrebu — dvoje prirediteljev velikega sloga, ki zahtevata mobilizacijo vseh naših sil. V savezu, v župah in društvih je še velika planjava nerazorane plodne zemlje, ki jo je treba obdelati in posejati s semeni novega, mladega, zdravega življenja. Evo — tudi to je dokaz Tyrševega evangelija večnega gibanja in večne nezadovoljnosti!

A zaveznik naš je pogum — zato na delo, in naj živi sreča junaška! V to ime vsakemu posebej in vsem skupaj bratski: Zdravo!

Nato se je priglasil k besedi br. H e u m e r (Zagreb) in izvajal:

Dovolite mi, da v zvezi s predgovornikom br. Ganglom, ki je pozdravil naše jubilate in se spominjal br. Šulceja, br. Vojinovića, br. Kajzelja in br. dr. Murnika, katerega je imenoval pesnika sokolske telovadbe, a izpustil je v svoji skromnosti, da pozdravi tudi pesnika naše sokolske duše, t. j. naš br. Gangl sam. Našemu br. Ganglu ob priliki njegove 50letnice, naj ob tej priliki izrečem svoj bratski zdravo! (Navdušeno pritrjevanje.)

Po tem nagovoru je prevzel vodstvo namestnik staroste br. Paunković. Skupščina je potekla mirno in manifestačno. Posamezna poročila in sklepe bomo prinesli v naslednjih številkah Sokolskega Glasnika.

IZ STAREŠINSTVA JSS.

Starešinstvo JSS., ki je bilo izvoljeno na zadnji glavni skupščini, je sestavljeno naslednje: Starosta Engelbert Gangl; namestniki staroste dr. Lazar Car (Zagreb), Djuro Paunković (Beograd), Ivan Bajželj; načelnik Miroslav Ambrožič; namestniki načelnika Miroslav Vojinović (Beograd), Dragutin Šulce (Zagreb), Albert Poženel; načelnica Anuška Cigojeva; namestnice načelnice Joža Trdinova, Mila Jovanovičeva (Beograd); Milena Gruberova (Dvor); tajnika dr. Riko Fux (I.), Josip Čobal (II.); blagajnik Bogumil Kajzelj; gospodar Vilko Turk; organizacijski odsek Nande Marolt; knjigovodja Nande Svetlič; knjižničar Ivan Bajželj; arhivar Žane Miklavc; upravitelj Julij Deu; urednik Sokolskega Glasnika Miroslav Ambrožič; predsedniki odsekov: prosvetnega dr. Jovo Hadži; zdravstvenega dr. Tone Jamar; statističnega Verij Švajgar; poškodbenega Nande Marolt; manjšinskega dr. Fux; propagandnega dr. Oton Fettich; gospodarskega Vilko Turk; pravnega dr. Oton Fettich; zastopniki saveza v Sokolski matici: dr. Fux, Turk, Poženel; zapisničarji bratje in sestre namestniki po abecednem redu. Izven Ljubljane bivajoči člani starešinstva: Dr. Srdjan Budisavljević (Zagreb), Krsta Dončević (Osijek), Jaša Nenadović (Niš), Kosta Petrović (Subotica). — Tako se je starešinstvo konstituiralo na svoji seji dne 26. marca 1924.

XLI. redna seja starešinstva JSS. dne 10. marca 1924. Navzočni: dr. Ravnihar, Miroslav Ambrožič, Bajželj, dr. Fux, Gangl, Marolt, Poženel, Švajgar, Turk, Trdinova; opravičena Čobal in Kajzelj. — Brat starosta poroča o sklepu Mednarodne telovadne zveze, glasom katerega se podari predsedniku te zveze, g. Cuperisu, primerno darilo, za katero prispevajo vse včlanjene organizacije. Tozadevni predlog se sprejme. — Dalje poroča br. starosta o nekaterih intervencijah, ki jih je izvršil na prošnjo nekaterih društev. — Upravni odbor dr. Oražnovega doma potrjuje prejem poslanih spominskih predmetov. — Podoficirska čitalnica v Sinju se zahvaljuje za podarjene knjige. — Društvo Kazino v Ljubljani sporoča pogoje za prepustitev dvorane za glavno skupščino. — Direkcija državnih železnic v Zagrebu sporoča, da je odstopila prošnjo sokolskega društva v Srbskih Moravicah v rešitev ministrstvu saobraćaja v Beogradu. — Zupa Kranj pošilja prepise dopisov zadeve Gradišnik-Šetinc ter prosi za hitro rešitev. Se odstopi organizacijskemu odseku. — Nesporazumljenja med društvom in župo v Skoplju se rešijo šele na podlagi zahtevanih pojasnil. — Br. Ambrožič poroča o rezultatu preizkušnje telovadcev za olimpijado v Parizu, katere se je udeležilo 15 telovadcev. Dne 13. aprila se bo vršila izbirna tekma, na kar se bo odločilo glede udeležbe pod pogojem, da olimpijski odbor pristane na naše zahteve. — Poročila za savezno skupščino se natisnejo ter odpošljejo vsem župam v pretres. — Rešijo se še nekatere druge notranje organizacijske zadeve.

XLII. redna seja starešinstva JSS. dne 17. marca 1924. Navzočni: Gangl, Ambrožič, Bajželj, Čobal, Deu, dr. Fux, Kajzelj, Marolt, Poženel, Švajgar,

Turk ter kot gost zastopnik ruskega sokolskega društva dr. Preobraženski. Opravičena dr. Ravnihar in Trdinova. — Brat dr. Preobraženski poda obširno poročilo o kongresu ruskega Sokolstva v Pragi ter o njegovih sklepih. Njegovo poročilo se vzame na znanje. — Zletnemu odboru v Sarajevu se priporoči, da ne vabi tujih organizacij na zlet. — Društvu Černik-Čavljje se dovoli, da izda onim članom, ki so izgubili sokolski znak, nove znake. — Olimpijski odbor v Zagrebu sporoča, da se vrši v kratkem tekma med Orlovsko zvezo, Hrvatskim sokolskim savezom in JSS., da se izberejo na ta način najboljši telovadci ter postavi iz vseh teh tekmovalna vrsta za olimpijado v Parizu, ter priporoča JSS. razpečavanje srečk za Olimpijado. Stališče olimpijskega odbora se odločno odkloni, ker je nepravilno ter ne odgovarja predpisom za tekmo. V ostalem stoji JSS. na stališču, da se udeleži tekme samo v primeru, če se je lahko udeleži popolnoma samostojno. — Dopis nekaterih članov sokolskega društva Dolnja Lendava se vzame na znanje. — Nato se razpravlja o predlogih žup za savezno skupščino ter se določijo podrobnosti glede skupščine. Sklene se predlagati skupščini, da se pokloni bratu dr. Murniku ob priliki njegove 50letnice savezne plaketo v marmorju. — Br. Gangl čestita v prisrčnih besedah br. blagajniku Kajzelju k njegovi 50letnici, poudarjajoč njegovo veliko pržrtvovalnost za Sokolstvo.

XLIII. redna seja starešinstva JSS. dne 21. marca 1924. Navzočni: Gangl, Ambrožič, Bajželj, Deu, Kajzelj, Turk, Poženel, Čobal in dr. Fux. — Brat namestnik staroste prečita pismo br. staroste, dr. Ravniharja, v katerem javlja, da odstopa kot starosta saveza. Istotako prečita temu pismu priloženo spomenico, ki jo je bil br. starosta razposlal starostam jugoslovenskih sokolskih žup. Starešinstvo vzame dopis brata staroste na znanje. — Določijo se razne podrobnosti glede skupščine ter se razpravlja še obširneje o nekaterih predlogih posameznih žup.

IZ TEHNIČNEGA ODBORA JSS.

Novi prednjaki. V sokolski župi osiješki so se vršili dne 7. oktobra 1923. župni prednjaški izpiti pred izpraševalno komisijo, ki ji je predsedoval župni načelnik in član izpraševalne komisije za savezne prednjaške izpite brat dr. Pavao Mergenthaler. Od enajstih bratov in sedmih sester, priglašanih k izpitu, so prestali izpit z odličnim uspehom bratje: Ivan Fiedler, Milivoj Szenczi (oba iz Osijeka) in Emil Vukotić (iz Broda na Savi) ter sestre: Katica Deszathy (iz Valpova), Vjera Szenczi, Anica Šulova in Mica Šulova (vse tri iz Osijeka); s-povoljnim uspehom bratje: Ivan Abramić (iz Valpova), Gustav Gruis, Hinko Laska, Vlado Srb, Oton Schweitzer in Herman Wirer (vseh pet iz Osijeka) ter sestre: Lici Koharović in Zlata Szenczi (obe iz Osijeka); dva brata izpita nista prestala. Savezni TO. je te nove župne prednjake potrdil na svoji seji dne 18. marca 1924. — Na župskom ispitu sokolske župe u Kragujevcu na dan 9. marta 1924. godine, kojemu je u ime tehničkog odbora Jugoslovenskog sokolskog saveza kao predsednik ispitne komisije prisustvovao br. Miroslav Vojinović, položili su ispit braća: Milorad Obrenović i Vasilije Djordjević kao sposobni. Savezni tehnički odbor je ove prednjake kao župske potvrdio na svojoj sednici dne 20. marta 1924.

IZ ŽUP

Prednjački tečaj sokolske župe Beograd. Održan je bio od 1. do 14. marta 1924. godine u Beogradu. Tečaj je bio zajednički za članove i članice. Od učesnika je bilo 18 članova i 7 članica, svega 25. Iz Užice su bila 2 člana i

1 članica, iz Zaječara 1 član, iz Niša 1 član — ostali svi iz župe Beogradske medju kojima je bio 1 brat iz ruskog sokolskog odeska u Beogradu. Po zanimanju je bilo: 7 studenata univerziteta, 4 djaka gimnazije, 4 zanatlije, 2 djaka učiteljske škole, 1 činovnik, 4 studentkinje univerziteta, 1 činovnica, 1 učenica gimnazije, 1 učenica učiteljske škole i 1 domaćeg zanimanja. Prema plemenskoj podeli bio je 1 brat Rus, 1 brat Slovenac, 1 brat Hrvat i ostali Srbi. Svi slušaoci bili su mahom početnici. Prema tome bili su izabrani i predmetj a sama nastava bila je udešena tako da slušaocima što više koristi. — Nastavnici tečaja su bili braća: M. Vojinović, Dj. Ilić, N. Dronjak, M. Milić, dr. Subotić i sestre: D. Pešićeva, M. Jovanovićeva, K. Bajmelovićeva i M. Vojinovićeva. Sestre su predavale ove predmete: buzdovane, palice, različnosti, gredu, lestvice, vijache, igre i ritmiku. Te predmete predavale su sestre i članovima. Ostale predmete predavali su braća nastavnici i to: sistem, metodiku, proste vežbe, strojeve vežbe, 12 vrsti vežbanja na spravama, puzanje, boksovanje, skupine, odpori, nadvlačenja, laku atletiku, estetiku, svrhu: časa u sokolani, poseta, akademija, izleta, javnih vežbanja, sletova, uredjenje sokolana i letnih vežbališta, sednice prednjačkih zborova, vodenje statistike i načelnički izveštaji, vežbanje u sokolanama bez sprava, zaštita, petominutovke, uloga sudija pri utakmicama, sokolska: istorija, ideologija, prosveta, organizacija, prednjak kao vaspitač, higijenu, anatomiju, fiziologiju i prvu pomoć. Praktično vežbanje odeljenja na spravama vodili su braća i sestre nastavnice. Predavanje je bilo od 8. do 12. i od 14. do 17., a lekarska predavanja od 17. do 19. časova. Održano je bilo svega 31 čas po naročitom rasporedu. Osim toga slušaoci prisustvovali su časovima dece, podmlatka i članstvu obeju Beogradskih sokolana. Svakom predmetu dat je bio naročiti vaspitni pravac i skrenuta je osobita pažnja na vaspitanje naraštaja i na lečenje neistrajnosti vežbača. Završetkom tečaja a na rastanak sa slušaocima tečaja priredjena je bila u sokolani čajanka sa zakuskom. Prisutno je bilo starešinstvo župe i svi nastavnici tečaja. Kako pri otvaranju tečaja tako i na završetku istoga govorio je starešina župe brat Dj. Paunković o značaju tečaja i sokolskog vaspitanja prednjaka. U tu svrhu govorio je i načelnik župe brat M. Vojinović. Kao domaćin starešina sokolskog društva Beograd pozdravio je slušaocce brat M. Korunović. Svi slušaoci dobili su uverenja o pohadjanju tečaja. Izostanci pojedinih časova su beleženi. Poslednja još upustva za istrajan rad, malo igranke, lični rastanak slušaoca sa nastavnicima, obećanje rada — i tečaj je završen — slušaoci otputovali. I ako početnici — ipak ovim tečajem postigli su mnogo prvog znanja o bogatstvu sokolskih vežbi i o pravom putu za postizanje sokolskog vaspitanja i svrhe. Ovim je tečajem Beogradska župa dovršila jedan od odredjenih radova svojih za 1924. godinu. Zavisi samo na slušaocima tečaja da li će dobiveno na tečaju znanje primeniti delu ili ne i da li će u tom radu istrajati. Dužnost je njihova, da sve to učine.

M. V. jć.

Župni zlet sokolske župe Celje se bo vršil dne 20. julija 1924. v Št. Juriju ob južni železnici.

Prednjački ispiti sokolske župe u Kragujevcu. Održani su bili 9. marta 1924. godine. Prijavila su se dva brata i to Milorad Obrenović i Vasilije Djordjević. Obojica su studenti tehnike a prednjaci sokolskog društva Kragujevačkog. U ispitnoj komisiji bili su braća: Stevan Jovanović, Ilija Pavlović, Josip Prohaska, Miloje Pavlović i dr. Miloš Rešković kao članovi. U ime tehničkog odbora Jugoslovenskog sokolskog saveza kao predsednik ispitne komisije bio je br. Miroslav Vojinović. Ispiti održani su po pravilima o tome. Oba brata su ispit položila. Time je Kragujevačka župa dobila dva nova prednjaka od kojih očekuje intenzivan rad ne samo u Kragujevačkom društvu nego i u celoj župi. Kragujevačka župa kao već i mnoge druge župe uvidela je da najpouzdaniji temelj za pravi razvoj i napredak sokolstva

zavisan je najviše od dobrih prednjaka a da ti prednjaci moraju biti vaspitani na prvom mestu sokolski a odmah zatim stručno, da bi tek od njih bili pravi sokolski apostoli rada po sokolanama a time i u celom narodu. Jedina pak sredstva za postizanje toga su: društveni i župski prednjački tečaji i društveni i župski prednjački ispiti. — Sokolsko društvo u Kragujevcu i ako nema gotovo nikakve sokolane radi vrlo dobro i trudi se da svoje prednjaštvo dovede na onaj stepen opšte sokolskog znanja i požrtvovanja, koji se od jednog prednjaka sa pravom očekuje i zahteva. Taj je put najbolji.

M. V j č.

† **Br. Petar Ančić.** U sokolskom društvu u Potomju (župa Mostar) umro je 10. veljače brat Petar Ančić, koji je bio od djetinstva vježbači član ovog društva. Uza svu svoju tešku bolest ustrajao je u ljubavi do Sokolstva do zadnjega daha.

BELEŽKE

Zastopnik ČOS., brat Vincenc Štěpánek, se je zaradi obolelosti zakasnio, da je prišiel šele po končani glavni skupščini v Ljubljano. Prinesel je pozdrave ČOS. jugoslovenskemu Sokolstvu. Dan po skupščini se je udeležil posvetovanja v našem starešinstvu, ki se je nanašalo na različna vprašanja skupnega postopanja ČOS. in JSS. Med drugim se je sklenilo tudi priporočati, naj se vrši seja Češkoslovaškega-jugoslovenskega sokolskega saveza dne 25. maja 1924. v Pragi. — Isti dan opoldne je brat Štěpánek zopet odpotoval v Prago.

Brat dr. Viktor Murnik — petdesetletnik. Dne 25. marca 1924. je dovršil odlični naš brat dr. Viktor Murnik petdeseto leto svoje starosti čil in krepak po duhu in telesu. Savezno starešinstvo in glavna skupščina sta se spomnila tega jubileja ter izrazila s toplimi besedami neomajane simpatije in spoštovanje do brata, ki je vse svoje življenje žrtvoval tako uspešno za Sokolstvo. Starešinstvo mu je na dan petdesetletnice po deputaciji čestitalo ter mu izročilo spominsko plaketo (Dolarjevo). Naj nam ostane ohranjen še mnogo let!

Brat Bogumil Kajzelj — petdesetletnik. Pretekli mesec je praznoval svojo petdesetletnico tudi savezni blagajnik, brat Bogumil Kajzelj. Malo je tako marljivih delavcev, kakor on. Od svoje nežne mladosti do danes služi sokolski stvari z vso nesebičnostjo in požrtvovalnostjo. V bivši Slovenski sokolski zvezi je bil tajnik, potem pa blagajnik; blagajniško mesto izpolnjuje od začetka JSS. do danes. Razen teh odličnih mest je opravljal odborniška in druga mesta v svoji župi in društvu vedno z enako marljivostjo in vestnostjo. Naj nam bo ohranjen še mnogo let!

O naši udeležbi na pariški olimpijadi. Olimpijski odbor v Zagrebu nam je sporočil, da namerava prirediti izbirno tekmo med telovadci Hrvatskega sokolskega saveza, Jugoslovenske Orlovske zveze in Jugoslovenskega sokolskega saveza. Podrobnosti, kako si olimpijski odbor predstavlja udeležbo, nišo prav jasne: ali naj bi se izmed vseh telovadcev teh treh savezov izbrali najboljši, ali naj bi nastopila najboljša vrsta. — Dalje zahteva zagrebški olimpijski odbor, da ne nastopimo izrecno pod svojim imenom, temveč kot «Olimpijci države SHS». — Končno nam prepoveduje vsako samostojno akcijo za financiranje naše ekspedicije v Pariz. — K temu ugotavljamo, da ima pravico udeležbe v telovadni panogi olimpijskih tekem v zmislu sklepa Evropske mednarodne telovadne zveze samo Jugoslovenski sokolski savez in nihče drugi iz Jugoslavije. Samo ob sebi se nadalje razume, da bi naša vrsta nastopila samo v primeru, če bo imela priliko nastopati pod imenom Jugoslovenski sokolski savez. Kar se tiče financiranja pa ne moremo biti odvisni, če hočemo nastopati samostojno.

Spomenica o I. jugoslovenskem vsesokolskem zletu (broj II. i III.) je izšla. Ima krasno vsebino. Naročite v savezni pisarnici!

Popravite! V Jugoslovenskem sokolskem koledarju na strani 177. popravite ime staroste župe Veliki Bečkerek, ki glasi pravilno Milivoj Moljac.

RAZNOTEROSTI

Brat Jan Máchal, podnačelnik ČOS. in načelnik sokolske župe polkovnika Švece, je praznoval šestdesetletnico svojega rojstva.

Br. dr. Seheiner, starosta ČOS., pripravlja veliko zgodovinsko delo o Sokolstvu. Njegova zbirka spominov, knjig, knjižic, listin itd. je tako ogromna, da zavzema dve sobi in mnogo zabojev. — Da izvrši to veliko delo, pomembno ne le za Sokolstvo, temveč tudi za češki narod in vse Slovanstvo vobče, je odložil po 25letnem starostovanju mesto staroste «Praškega Sokola».

V *Věstniku Sokolském* piše br. F. Fišer: Za idejo! Ako danes globlje opazujemo sokolsko življenje in delovanje društev, se ne moremo ubraniti dojma, da smo postali malomestni. Živi se nekako v ozkem obzorju sebičnosti in osebnosti, tako da je nevarnost, da bo sokolska misel po mnogih društvih baš zaradi tega trpela — na veliko veselje naših nasprotnikov. — V naših telovadnicah mora biti naš duh vedno pod vplivom sokolske misli in vzori naših ustanoviteljev in naših novejših mislecev morajo pronikniti v vse naše sokolsko delovanje kar najgloblje. — V mnogih društvih tega ni — je drugače. Tu pa tam pride prosvetar med telovadce, jim pove nekaj naučenih besed in misli, da je s tem kaj poglobil vzgojo sokolsko. Dalje se igra, poje, pleše — vse se «dela», samo dela se nič v telovadnici. O kaki telovadni akademiji ni govora, ker ne «nese» in društvo potrebuje denar. — Ali je to prav? Ali naj zaradi denarja opuščamo sokolsko misel? To je napredek. Za to sokolskih društev ne potrebujemo! In tu mora nastopiti zdrav odpor, nova, čista struja, ki naj pomeže za gnilih razmerami, izvirajočimi iz gnile avstrijske vzgoje. Novo pokolenje mora ohraniti sokolsko misel neporušeno in čisto, idealno! — Ali naj za naše razmere še kaj pripomnimo? Razumel bo vsak pravi Sokol prav dobro, kaj in kako!

Šv.

Lužiško srbsko Sokolstvo zaznamuje zopet korak naprej. Pridobilo je po prizadevanju br. dr. H. Šlece svojo sokolsko prilogo pri «Serbskih Novinach», kar je z organizatornega stališča zelo velikega pomena. Priloga se imenuje «Sokolski Listi» in izide vsakokrat v 7000 izvodih tedensko enkrat.

Sokol — zmagovalce v ameriškem maratonskem teku. Br. Zuna, član ČOS. v Ameriki, je zmagal v ameriškem maratonskem teku na 12 milj v 1 uri 4 minutah in 25 sek. nad vsemi drugimi tekmovalci.

Zadnja izbirna tekma francoske gimnastovske vrste za olimpijado v Parizu bo ob priliki zveznega zleta v Clermontu o binčkih.

V francoskih strokovnih listih naglašajo razni gimnastičarji, da je računati z gotovo zmago Čehov-Sokolov pri telovadni tekmi na olimpijadi.

Angleški gimnasti se udeležijo v velikem številu zleta gimnastov v Clermontu.

Poljsko Sokolstvo se pripravlja letos k trem večjim pokrajinskim zletom. Vršili se bodo v Kraljevski Huti, Vilni in Inovraclavi. Krakovska velika župa, ki bo proslavljala štiridesetletnico obstanka maternega društva v Krakovem leta 1925., je sklicala letos za vseh svojih 6 žup župne zlete, ki bodo kot nekaka predpriprava za leto 1925. — Zvezne tekme se vrše letos zopet v Varšavi.